СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 14. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 19-го СІЧНЯ 1949. — No. 14. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 19, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ТРУМАН ЗА ПОСТІЙНІ ПОВНОВЛАСТІ ДЛЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ УРЯДУ

Вашингтон, 17 січня. — Президент Труман зажадав від конгресу постійних повновластей для кожночасного президента для переведення таких змін в екзекутивній ділянці уряду, які будуть потрібні. Це жадання є згідне з предявленням комісії Гувера. Труман хоче перевести зміни вже на початку своєї каденції й тому домагається ухвали конгресу в найближчих тижнях. Подібні повновласті мав уже президент хвилево, в рр. 1939-1945, одначе з покінченням війни їх відкликано.

ПІДВИШКА ПЛАТНІ ПРЕЗИДЕНТА СХВАЛЕНА В ПАЛАТІ.

Палата репрезентантів схвалила підвишку платні президента на $25,000, так що повна платня дійде до висоти $100,000 річно. Крім того президент дістане ще $50,000 річно на видатки. Цей додаток буде вільний від податків. Так само дістануть підвишку: віцепрезидент і предсідник палати репрезентантів з $20,000 до $30,000 річно.

ЗРАДНИК З ВОЄННИХ ЧАСІВ ЗАСУДЖЕНИЙ НА 25 ЛІТ ТЮРМИ.

Бруклин.— Мартин Джеймс Монті, колишній лютенант в летунських силах армії підчас війни, дістав кару 25 літ тюрми в федеральнім суді. Монті признався до закиненої йому дезерції з американської армії й переходу до німців в Італії, де він опісля промовляв по радіо проти аліянтів. Оборонець твердив, що Монті зробив це тому, що вважав Росію за головного ворога Америки. Оповідаючи про свою дезерцію та свої пізніші переживання в різних країнах. Монті створив фантастичну історію, яка може бути темою до написання книжки.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПОЧАВСЯ БЕЗ ЗАМІШАННЯ.

У процесі проти дванадцяти провідних комуністів не було поважних перепон в першому дні в понеділок 17 січня. В год. 10.30 перед пол. явилися в федеральнім суді такі обвинувачені: Бенджамин Дж. Дейвис з Ню Йорку, Карл Вінтер з Мишиген, Юджін Деніс секретар краєвої ради Комуністичної партії і такі її члени: Джан Вилйемсон, Генрі Винстон, Джек Стечел „Штахел"), Роберт Тамсон, Ирвинґ Поташ а крім них: Ґілберт Ґрін з Шікаґо, Ґос Гол з Огайо і Джан Ґейтс, редактор комуністичного щоденника „Дейлі Воркер". Не явився обвинувачений Вилйем З. Фостер, предсідник партії, оправдуючися недугою серця за свідоцтвом лікаря.

Після відкриття суду оборонці почали ставити різні внески, які мали на меті знову відложити процес, або проволікати його в безконечність. Суддя Гаролд Р. Медіна відкинув девять з десяти внесків і заявив, що небуде проволоки. Він зхарактеризував внески оборони як такі, що змагають на ділі виказати, що процес є політичний і що підсудним відбирається спроможність користуватися повними громадянськими правами. Суддя запевнив справедливе поступування, а коли він прийде до висновку, що обвинувачення є безпідставне, тоді викине справу з суду. Коли оборонці закидали, що приявність великого числа поліції вказує на терор, який не дозволяє їм повної свободи, суддя відповів, що такий закид є абсурдом, бо поведінка оборонців вказує, що вони не бояться нічого. Навпаки, коли попереднього разу не було поліції і перед будинком суду явилися пікетчики, тоді він самий мав перешкоди при вступі до суду. Коли один з оборонців хотів робити лад в судовій залі, суддя заявив, що це належить до нього. При іншій нагоді суддя сказав, що якщоб він послухав внесків оборони, то процес цілком не відбувся б. Він остеріг теж, щоб оборона не робила видовища з процесу і що він не допустить до подібної поведінки оборони, як тільки буде складена судейська лава. Федеральний прокуратор Джан Ф. Кс. МекҐогі заявив, що він годиться на переведення розправи при відсутности Фостера, якого треба буде переслухувати окремо. Прокуратор має чотирьох помічників, оборонців є вісім. Вони походять з різних околиць Злучених Держав. Перед будинком суду явилося 450 демонстрантів, які одначе переходили спокійно і не носили ніяких таблиць з написами, ані не вигукували ніяких гасел, як це звичайно при таких нагодах роблять комуністи. Акт обвинувачення закидає підсудним змову для переведення організації Комуністичної партії з метою „навчати, й агітувати за скинення й знищення уряду Злучених Держав силою й насиллям", а це противиться Актові з 28 червня 1948 р., знаному під назвою Акт Смита. Процесові прислухуються кореспонденти 75 газет і агенцій, між ними й совєтської пресової агенції ТАСС і комуністичного щоденника „Дейлі Воркер".

АРЕШТУВАЛИ ДВОХ ФАЛЬШИВНИКІВ ГРОШЕЙ.

Ню Йорк. — Агенти Тайної Служби арештували двох фальшивників двадцять долярових банкнотів і притримали 250 підроблених паперових двадцять долярівок. Окружний прокуратор каже, що це є найбільша кількість досі притриманих підроблених 20-долярових банкнотів, які появлялися в різних сторонах Злучених Держав від літа минулого року. Агенти вислідили аж у Флориді адресу ресторану на передмістю Бронкс, під ч. 324 Іст 109-та вул. в Ню Йорку і там зробили засідку. Вони на замовлення купили від Сальватора Нікола Кополі і Даніеля Капра 20-долярові банкноти по $15 дол. за ціну $5,000, а коли вийшли з ними на вулицю, інші агенти, які були укриті недалеко, насочила на продавців і забрали цілу пачку фальшивих грошей. Є це ті 20-долярові банкноти, про які недавно згадували газети, що вони знаменито підроблені і майже не можливо пізнати їх.

Китай переможе крізу, каже американський знавець

Бостон, 17. січня. — Декан-емерит правничого виділу університету Гарвард, Роско Павнд, не вірить, щоб національний уряд Китаю був пропащий. Павнд вернувся щойно з дворічного побуту як правний дорадник при китайськім міністерстві справедливости, і тому має підставу знати й розуміти положення в Китаю. Він твердить що през. Чіянг-Кай-Шек не уступить зі свого становища і буде в спроможності дати собі раду з комуністичною навалою. На випадок потреби він відтягне свої сили на південь до Шангаю, а як зайде потреба то до Кантону а потім до Кунмінґу, а звідти почне офензиву проти комуністів. Чіянг-Кай-Шек, на думку Павнда, не може зречися влади, бо це противне конституції, а він не має права зміняти конституцію. Теперішне положення національного уряду треба приписувати довгій війні Китаю проти Японії, каже професор.

УРЯД МАЄ КЛОПІТ З ДАРУНКОМ ВІД ЕВИ ПЕРОН

Вашинґтон. — Товариство Допомоги Дітям у Вашинґтоні дістало 600 одягів від арґентинського Допомогового Фонду імені Еви Перон. Це сталося тому, що пастор Ралф В. Вофтерс, який є головою допомогового [illegible] до арґентинського посла за особисту жертву. Посол передав прохання урядові Арґентини і звідти прийшла поміч в одягах. Урядовий Вашинґтон заклопотаний таким дарунком, бо його можуть використати большевики закордоном для агітації, подаючи фальшиві вісті, наче б в Америці запанувала така нужда, що треба туди надсилати поміч з закордону. Арґентинська амбасада твердить, що дарунок є тільки признакою приязни арґентинських дітей до американських.

ГАРІМАН ВІРИТЬ У ВІДБУДОВУ ЕВРОПИ

В. Аверел Гаріман, мандрівний амбасадор Адміністрації Економічної Кооперації, повернувся щойно до Ню Йорку з подорожі до Туреччини, Греції, Німеччини, Бельгії, Франції й Англії і перед кореспондентами виявив захоплення для діяння Пляну Маршала. Він твердить, що ця програма запевнює Европі й іншим країнам економічну стабілізацію. Він повернувся в Америку, щоб скласти звіт перед конгресовими комісіями, бо з днем 1 квітня б.р. почнеться другий рік діяння Пляну Маршала. Тоді прийде час на приділ чотирьох з половиною більйона долярів на дальшу працю, яка має тривати чотири роки. Приділ біжучого року виносить понад пять більйонів. Він заперечив, наче б мав намір резиґнувати з свого становища.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ У ФРАНЦІЇ

Створено Центральний Громадський Комітет з усіх організацій.

Париж. — Відповідаючи загальним консолідаційним змаганням української еміграції в Европі, українські організації у Франції в останньому та після відповідної попередньої підготовки створили Український Центральний Громадський Комітет у Франції (УЦГКФ), до якого увійшли такі організації: 1. Об'єднання Українських Робітників у Франції; 2. Союз Українок у Франції; 3. Союз Українців у Франції; 4. Українське Академічне Допомогове Товариство; 5. Українське Військове Товариство; 6. Українська Громада у Франції; 7. Український Народний Союз у Франції; та 8. Українська Служба Суспільної Опіки у Франції. Вибрано екзекутиву Комітету, в склад якої увійшли: голова — Симон Созонтів; заст. голови — Іван Попович; секретар — Любомир Гузар; касієр — Ірина Книш. Створено теж цілий ряд референтур. Після великого успіху в об'єднанні українців в Бельгії, об'єднання українців у Франції є черговим великим громадським досягненням української еміграції в Европі.

Українська група центром уваги в транспорті нових імігрантів

Бостон, 17. січня. — Сьогодні в годині 2-гій після полудня причалив до місцевого порту Марін Флешер, що привіз 549 нових імігрантів з-поміж европейських скитальників. Пароплав зустрічали в порті з великою парадою федеральні і місцеві іміграційні власті та представники міжнародних і краєвих добровільних допомогових агенцій, що займаються переселенням. Відбір в порті цего транспорту заслуговує на окрему увагу, бо цим разом Злучений Український Американський Допомоговий Комітет виступив цілком самостійно та рівнорядно побіч кількох інших того роду найбільших американських організацій. Цим транспортом, як уже повідомлено, приїхала теж перша група 43 українців до стейту Меріленд, що їх спроваджено старанням ЗУАДКомітету.

Нових імігратів привітав в порті губернатор Масачусетс, Пол Девер, вітаючи їх „на тому місці, де народилась американська свобода". Разом з губернатором Девером був екзекутивний заступник губернатора Лейна з Меріленду, Луїс Дж. О'Доннел, що з доручення перешкодженого в останній хвилині губернатора приїхав спеціяльно привітати українців. Рівночасно з ними були представники інших властей та організацій з Меріленду, між ними Мр. Періш, якому у великій мірі треба завдячувати успіх ЗУАДК в переселенчій акції до Меріленду. Під час приїзду пароплава та відбору подорожних всі вони носили відзнаки ЗУАДКомітету, що надавало окремої важности Комітетові в порті. Після полагодження перших формальностей, на пароплав впущено кореспондентів і опісля інших офіціяльних представників, а українська група до Меріленду відразу стала центром загальної уваги. Їх на всі боки фотографували, випитували, допомагаючи собі при цьому руками і припадковими перекладачами.

Всі подорожні виявляли свою радість та вдовілля з приїзду до цеї вільної країни. Подорож була відносно тяжка, бо була буря. На пароплаві з усіми добре поводилися, добре годували і була добра лікарська опіка.

ЗУАДКомітет мав свій окремий стіл, при якому пп-ні Марія Демидчук і Катерина Пелешок з Ню Йорку полагоджували формальності щодо дальшого перевозу багажу та самих імігратів. Вони справді мали „повні руки" роботи, в якій допомагали їм місцеві українські громадяни. Усі формальності урядові щодо заступництва Комітету з великою енергією полагоджував д-р Ґалан та п. Радек, що вкоротці виїжджає до місії

(Докінчення на стор. 4-тій)

СТРАЙК УЧИТЕЛІВ У КАТОЛИЦЬКИХ ШКОЛАХ В МОНТРЕАЛІ

Монтреаль, Канада. — Два тузини католицьких шкіл у місті стало нечинними внаслідок страйку 1,700 світських учителів, які домагаються підвишки платні. З цієї нагоди у шістьох школах вибухли заворушення учнів, бо деякі з них станули по стороні учителів і не хотіли допустити до школи інших дітей. Біля 70,000 учнів зкористали з страйку і дістали примусові вакації, а інших 50,000 ходять дальше до школи, бо там учать монахині та монахи. Премієр провінції Квебеку, в якій лежить місто Монтреал, заявив, що закон не дозволяє учителям виходити на страйк. Це перший такий страйк в історії міста.

СТАСЕН ЗАПОВІДАЄ РОЗРУХИ В УКРАЇНІ

Атлантик Сиїі, 18-го січня. (АП). — Гералд Стасен, тепер президент Пенсилвенійського Університету, висловив вчора думку, що господарські неспокої в Европі готові в цьому році перемінитится в повстання, головно в Україні, Польщі, Чехословаччині та східній Німеччині. Стасен вважає, що після кількох місяців „ми побачимо або найвищу жорстокість в Росії або зусилля вимогти більшу господарську свободу". Промовляючи на річній конвенції краєвого об'єднання продуцентів консерв, Стасен твердив, що Америка з одною шістнадцятою частиною світового населення може давати одну третю частину світової продукції тільки завдяки великим господарським вольностям.

СТРАЙК В НАФТОВИХ ПІДПРИЄМСТВА У ВЕНЕСУЕЛІ

Каракас, Венесуеля. — Робітники в нафтових підприємствах вийшли на страйк на знак протеску проти нового військового уряду. Страйк зпараліжував працю у велетенських нафтових закопах, які находяться в руках уряду.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ВСТАНОВИЛИ ВІЙСЬКОВУ КОМІСІЮ БЕЗПЕКИ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

Берлін, 18 січня. — Вчора тут повідомлено подробиці про встановлення трьома західними великодержавами Військової Ради Безпеки для Німеччини, згідно з постановами конференції в Лондоні. Західні військові губернатори іменували трьох генералів комісарами, завданням яких буде дбати, щоби господарська відбудова Німеччини не перемінилася знову у відродження німецького мілітаризму та військового потенціялу. Комісарами іменовано: ген. Джеймса Годжеса від ЗДА, ген. В. Дж. Весдроппа від Великої Британії та ген. Е. Паскевіча від Франції. В повідомленні стверджується, що ціллю цеї військової Комісії буде „не допустити до відродження військових організацій і мілітаристичного духа", а в промисловій ділянці Комісія наглядатиме над точним виконанням всіх військових обмежень, що вже наложені або ще можуть бути наложені окупаційними потугами. Комісія має теж дбати, щоби в ділянці наукових дослідів не було нічого такого, що його можна б використати для воєнних цілей. Новоіменовані комісари заявили на пресовій конференції, що подробиці способу їхньої праці є ще [illegible]. В кожному разі, для координації їхньої праці буде встановлений спільний секретаріят з трьох генеральних секретарів, один для кожної з окупаційних держав. Опісля будуть встановлені відповідні агенції для поодиноких ділянок та для поодиноких фукцій. В той спосіб західні союзники намагаються не допустити до помилок, які поповнено після першої світової війни, даючи німцям можність знову озброюватися, що й було причиною другої світової війни.

ФІНАНСОВІ ТРУДНОЩІ ЗАХІДНОГО ОБОРОННОГО СОЮЗУ.

Гаґа, Голандія, 18 січня. — В останньому виявляється, що зв'язаних військово-оборонним союзом п'ять західних европейським держав мають деякі трудноші у виконанні своїх фінансових зобов'язань. Це відноситься насамперед до Голандії і на цю тему маршал Монтґомері відбув в останніх днях цілий ряд конференцій з голандськими властями, головно міністром фінансів. У висліді, маршал Монтґомері мав пообіцяти Голандії допомогу в сплаті її зобов'язань, що він сподіється досягнути при допомозі нового американського „лендлізу" на закуп відповідного матеріялу зі Злучених Даржав.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ ПРОДОВЖИВ УЛЬТИМАТ ПАРТІЯМ.

Атени, 18 січня. — Грецький король продовжив на дальших 24 годин час свого домагання до партій, щоби вони полагодили свої супеечності та погодились на відповідну базу щодо створення нового коаліційного уряду. Продовжений на це час кінчиться сьогодні в год. 7-мій вранці. В міжчасі керівники чотирьох найбільших партій повідомили, що вони готові створити коаліцію.

ХОЛОДНА ЗУСТРІЧ „МИРНИХ" ПРОПОЗИЦІЙ ІТАЛІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Рим, 18 січня. — Італійський уряд і демократичні партії цілком не виявляють ентузіязму з приводу „мирних пропозицій" італійських комуністів, що їх видвигнув комуністичний провідник Пальміро Тольяті в своїй промові минулої п'ятниці. Вони цілком слушно вважають, що це черговий комуністичний трюк на здобуття влади, якої їм відмовив італійський нарід у виборах. З урядових кол відкидають можливість включення комуністів та інших лівих партій до уряду, хоча з кол християнських демократів стверджують, що як комуністи викажуть ділами і не словами свою згідливість та бажання працювати для добра Італії, а не Росії, тоді можна буде подумати над способом життя й співжиття з ними.

[illegible] ЦІЮ ІЗРАЇЛЬСЬКО-АРАБСЬКИХ СТОСУНКІВ.

Родес, 18 січня. — Ізраїльсько-єгипетські переговори в цьому місті дали черговий конкретний результат, як ізраїльці погодилися звільнити єгипетський ґарнізон у Фалиджа в Палестині, що вже від довшого часу був в ізраїльській облозі. Вважається, що такі взаємні уступки під час цих переговорів в справі перемир'я можуть мати добрий вплив і на загальне жидівсько-арабське замирення.

ГОСТРА КРИТИКА БЕВИНА В ПАРЛЯМЕНТІ.

Лондон, 18 січня. — Остання британська політика в справі Палестини була причиною найгострішої критики міністра Бевина в парляменті за ввесь час його урядування на пості секретара закордонних справ. Гострі закиди проти Бевина видвигають не тільки представники опозиційної Консервативної партії, але й деякі лейбуристи. Проте, уряд в цілости стоїть вповні по боці Бевина.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЛІКВІДАЦІЇ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Париж, 18 січня. — Джеймс Б. Кері, фінансовий секретар американського Конгресу Індустріяльних Організацій (СІО), заявив вчора на пресовій конференції, що СІО, разом з Британською Радою Спілок та голандською Федерацією Праці виступлять з опанованої комуністами Світової Федерації Професійних Спілок вже правдоподібно на сьогоднішньому засіданні її екзекутивного комітету. Представники зорганізованого західного робітництва заповідають теж акцію на повну ліквідацію цеї світової організації, що досі розминалися зі своїм призначенням і замість служити робітництву, служила Совєтському Союзові і большевизмові.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31. 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597 -7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІВАН ФРАНКО—ПО АНГЛІЙСЬКИ

Заходом і коштом Українського Народного Союзу появилась на американському книжному ринку сема з ряду книжка з обсягу українознавства, видання англійською мовою. Є це книжка про Івана Франка, духового велитня України.

Культурний Комітет У. Н. Союзу, якому головний уряд організації поручив дбати про такі видання, шукав уже віддавна між американськими інтелектуалами людини, яка дала б нам працю про Івана Франка та його творчість, зокрема добре переклала найкращі вірші поета. Цею людиною став покійний Персивал Конді, з роду англієць, що десятки літ тому, прибувши до Канади цілою душею полюбив українських імігрантів-фармерів і ту любов переніс згодом на ввесь український нарід, співчуваючи його недолі та подивляючи його культуру та геройську боротьбу за волю. Покійному Конді забрало багато років, заки вивчив українську мову так добре, щоб читати і добре розуміти українську літературу в оригіналі. Його поетичний талант допоміг йому чудово передати духа і красу таких українських поетів як Іван Франко та Леся Українка, які йому особливо припадали до вподоби. Знаючи це Культурний Комітет У. Н. С. замовив у д-ра Конді працю про Франка. Отримавши манускрипт, мали ми одначе ще тільки нагоду переговорити з д-ром Конді потребу деяких поправок, бо несподівана смерть забрала нам нагло щирого приятеля, який уже цеї книжки в друку не бачив. А так дуже бажав він її побачити і неначе передчуваючи близьку смерть, просив нас поспішати з виданням. Та мати працю про Україну чи її минуле та культуру, хочби і найкращу, це ще не все. Треба ще знайти добре американське видавництво, щоб її видало (навіть, коли покривається кошти видання!). Вкінці вдалося нам видати книжку про Івана Франка через видавництво "Philosophical Library", що то нам уже видало свого часу „Історію України" проф. Кларенса Манінґа, яка знайшла не абияке зацікавлення і діждалась багатьох рецензій і заміток по журналах і в пресі по цілій Америці. Цему розголосові треба завдячувати теж і це, що вже тому кілька місяців появились тут і там замітки, що скоро появиться книжка про великого українського поета, Івана Франка.

У. Н. Союз, піонір українського організованого народного життя в Америці, вважає теж і свої видання англійською мовою про Україну й український нарід піонірською працею. Комусь треба було взятись за це культурне діло! Усі ці праці переходили багато рук, заки згодились їх друкувати такі видавництва, як Єйл Юніверзіті, МекМилен, чи Философикал Лайбрері. Якраз тому ці видання про Україну, її минуле та її культуру, роблять добру прислугу українському імені, а теж помагають кращому розумінню визвольних змагань українського народу. Тому даваймо їх в руки впливових людей по всіх країнах, де вживають англійської мови. Водночас памятаймо, що вони видані в першу чергу для нашої молоді, родженої й вихованої в стейтах і Канаді, а теж і тої, що тепер буде виховуватись в Англії чи Австралії, бо й там уже є наші скитальці. Вони перші повинні ці книжки мати. Ясно, що ці видання повинні бути теж і по американських і канадійських бібліотеках. Подбаймо за це!

Між миром і війною

Спостерігаючи розвиток міжнародного положення після другої світової війни, мимоволі приходиться до переконання, що теперішніх розбіжностей між демократично-західним і тоталітарно-советським таборами не пощастить наладнати мирним порядком. Розбіжності і суперечності є занадто глибокі своєю суттю та занадто широкі своїм засягом, щоб їх можна було вирішити ще при круглому столі. Надію на можливість мирного полагодження цих суперечностей вже залишили навіть найбільші пацифісти, хоча ще не всі до цього одверто признаються. Проблема війни як такої поступово перестає бути проблемою, а запит чи взагалі бути війні, тепер вже звужується радше до здогаду, коли вона буде. Це останнє є головною проблемою відповідальних державних мужів і урядів. На цю тему пробує теж дати загальникову відповідь співредактор Ню Йорк Таймсу, С. І. Солцбурґир, базуючи свої спостереження та висновки на цілому ряді конкретних фактів.

Він приходить до переконання, що війна, якщо її вже вважати за неминучу, не загрожує безпосередньо. Цей здогад потверджується цілим рядом фактів, що свідчили б про підготовку поодиноких країн до війни, але на дальшу мету. Для прикладу: Британія почала підготовляти на довшу мету нову велику збройну силу ракетових бомбардувальників, роблячи це коштом практично цілої теперішньої сили її звичайних бомбардувальників. Франція, не зважаючи на всі свої труднощі щодо виряду та існуючого людського матеріялу у війську, робить заходи, щоби в майбутньому могти поставити до розпорядження західного оборонного союзу бодай двадцять дивізій, роблячи це деяким коштом її теперешньої сили.

До подібних висновків про підготовку до війни на дальшу мету можна б прийти і на підставі цілого ряду фактів з другого, советського табору. Стверджується, що Совети намагаються оминати таку акцію, яка могла б бути причиною безпосередньої війни, натомість з великою старанністю приготовляються до війни в майбутньому. Вони докладають всіх зусиль, щоби закріпити здобуті вже становища в Европі, не зраджуючи безпосереднього бажання рискувати здобутком нових, що могло б стати причиною війни. З другого боку, головна советська імперіялістична увага тепер звернена на Азію, де вони розпоряджають більшими силами та натрапляють на менший опір західних великодержав. Дипломатична гра з Орієнтом з черги свідчила б, що оба табори не вважають военної загрози безпосередньою.

Рівночасно з цею дипломатичною і військовою акцією та підготовкою, спостерігається теж ідейну акцію в ідейній площині. Західні країни докладають багато зусиль, щоби позбутися комуністичних п'ятих колон та сконсолідувати своє внутрішнє політичне і господарське становище. Совети зі свого боку цього свого п'ятиколонного аргументу в західних країнах аж ніяк не думають випустити з рук, але рахуються з можливістю його унешкідливлення. У висліді, головні свої надії вони покладають таки на себе самих і своїх сателітів, набравши деякого досвіду теж з другої світової війни, коли то ніодна країна не хотіла слухати закликів про „пролетарську революцію".

Перед евентуальним военним конфліктом на більшу скалю оба табори без сумніву хотіли б довести до виясненя ще деяких важливих політичних і стратегічних справ. Сюди зараховується справу бунту Югославії, справу Німеччини і Австрії, а дальше Греції, Близького і Далекого Сходу, як теж відповідну розбудову та закріплення вже існуючих баз і позицій.

Все це вказувало б, що ідейна і політична прірва між двома теперішніми таборами в світі щораз поглиблюється і щораз виразніше зарисовується, але в дбайливо обдуманих межах і з виразним обрахованням відложити на найбільш пригожий для себе час кінцеве рішення. Бо воно справді вже буде кінцеве і кінцем для тиранії і поневолення та кінцем дальшої загрози для людства і його цивілізації.

Микола Чубатий.

ШЛЯХИ ДУМАННЯ ДЕРЖАВНИХ ТА ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

В часі межи двома світовими війнами облетіла усю Европу драматична песа під заголовком „Советський Комісар". Дія песи така:

В Парижі живе марним життям емігранта російський великий князь зі своєю дружиною. Нужда заглядає до їх хати. Советська влада забрала їм все, що мали в життю — маєтки, почести, а навіть їх найдорощих, яких червоні комісарі вимордували в нелюдський спосіб. Але великий князь міг би в простий спосіб розвязати справу своїх недостатків. В Банку Франції є здепонованих кілька мільйонів рублів в золоті, власність російської держави, якими тільки він один може диспонувати. Великий князь відганяє навіть саму грішну думку, щоб він нарушив майно російської імперії, яке він обовязаний передати леґальній владі Росії. Якраз тоді приїхав до Парижа висланник советського уряду, щоб починити конечні закупи для відбудови війною знищеної Росії. Росія потребувала машин та інших достав, які новий советський уряд міг дістати тільки за золото. Інакше мусів би підписати дуже упокорюючу умову, яка наложила б на Росію важкі тягарі на десятки літ. Советський комісар знає, що в Банку Франції здепоноване золото Росії, одначе, ключ до його видання є в руках великого князя, якого родину він сам вимордував. Але тому, що йдеться про справу Росії, рішається піти до великого князя. Прийшовши веде розмову, спершу про приватні справи, згодом про потребу рятування Росії. Великий князь погорджає вбивником, на якого руках кров його найближчих. Одначе по короткій душевній боротьбі перевагу бере в нього інтерес, честь та могутність російської імперії. Він дає дозвіл взяти золото російської держави, хоч ненавидить носія теперішньої державної влади Росії.

Сама ідея песи, це взір державницького думання великого князя, члена нації, що збудувала велику імперію від Балтику по Тихий океан. Ситий він чи голоден, живий чи замордований його син, чи батько, але важне, що Росія мусить жити. Так думає і цей великий князь з драматичної песи, так думає соціяліст Ніколаєвський, трудовик Керенський та монархіст Василь Шульгин. Всі вони ставлять інтерес Росії понад все інше., понад своє власне життя, понад життя мільйонів вимордованих, в тому й російських патріотів, понад свій родинний сентимент до замордованих братів, сестер чи навіть дітей.

Можна у багатьох випадках не годитися з росіянами, але треба з пошаною дивитися на їх державницьке думання, в якім не має компромісу поміж інтересом Росії та сентиментом родинним, груповим чи партійним. Тільки таке думання могло збудувати велику Росію та її вдержувати.

Сліди неволі.

Хто думання російських патріотів державників порівнує з думанням своїх земляків, тому стає заздрісно, а в першу чергу тривожно за наші шляхи думання як народу недержавного, на якого духовости глибокі сліди вирила неволя кількох соток літ. Від століть вороги впоювали в нас, підбитих, колись гордих русичів, переконання, що не батьківщина, але твоє особисте, хочби яке марне життя, це найбільша вартість. Тому не диво, що в нас публично поширюються такі невольницькі думки „що життя це така цінність, що його не кожний може добровільно загубити, скорше може зрадити батьківщину. Тому Павло Тичина нічим не провинився, що пише пеани на честь окупанта України, підтримує його владу над Україною, бо так рятує своє життя. Та що варта ледаще життя, що не приносить користи батьківщині, тільки ширить деморалізацію та вчить ще й других зраджувати рідний край?

Століттями вчили нас вороги, що не маємо батьківщини, що немає навіть українського народу, що є тільки племена гуцулів, бойків, поліщуків тощо. А дальше вчили, що „твоя хата скраю", „ласкаве теля дві мами ссе", а найбільше добро людини це твоя жінка та твоя родина. Правда, вчили нас наші велитні, що коли „отчизна в недостатку, забудь вітця, забудь й матку, йди отчизну ратувать". А по двох визвольних війнах оправдується в нас зраду, бо мовляв, сина забирає НКВД, а батька ставляє перед ділему, або кинещ свою церкву (слід додати й батьківщину, або згине син. Щоб ратувати сина, батько уступає, зраджує свій нарід, стягає на сотні товаришів переслідування, стягає на тисячі характерних українців заслання тощо, а в нас міркується, що ще не вислухана ця друга сторона і хто знає по чиїй стороні вина.

В народів державних замучений син зробив би з батька невмолимого местника. Душу рядового громадянина патріота цей замучений син розпалив би до червоности героя за українську та за свою батьківську кривду. А в народів поневолених, вихованих в рабстві, кажуть: „Він же ж вже став перед Трибуналом Всевишнього, який його осудить". Безперечно, що кожна людина стане перед Трибуналом Всевишнього, який осудить її вчинки. Одначе для живих націй, що не хотять кластися в домовину існує ще Трибунал Історії, який оцінює людину не по її внутрішних мотивах, бо ця приватна справа для історії байдужа, але по ділах — користи чи шкоди, морального будування чи морального згіршення, що їх несе історична особа зі своїми вчинками.

Історична постать мусить бути оцінювана по наслідках її поступовання. Коли б Гітлер по всіх своїх злочинах був би вийшов побідником та утривалив геґемонію Німеччини в світі на довгі часи, то певно, що трибунал Всевишнього його осудив би як нині, але він був би першою постаттю німецької історії. А так став гробокопателем німецького народу на десятки літ та руїнником, що позбавив німецького народу його здобутків вчинених продовж 700 літ.

Старинні народи, які передали нам свою клясичну культуру, все героїчні та заслужені постаті ставили за приклад наступним поколінням. Корнелій Непос списав життєписи славних мужів, щоб на їх взорах виховувалися наступні римські покоління. Але той самий клясичний світ пятнував безпощадно зрадника Ефіяльта, Герострата чи Катиліну клеймом зрадників та руїнників теж для остороги та для виховання наступних поколінь. Історичні постатті — позитивні чи негативні — все були й нині мусять бути предметом громадського осуду.

„Де мортуіс нігіль нізі бене".

„Про мертвих нічого, хиба добре говорити", казали старинні римляни, але до кого це відносили? Коли на передмісті Риму жив кравець Терентій, що любив підкрадати матеріял, який приносили до нього клієнти, яким він шив убрання, а цей Терентій полатайко помер, так говорили римляни: помер тай не згадуймо про його недомагання, від них Рим не перестав бути Римом.

Коли в селі Печихвости десь на стрийськім підгірю помер громадський писар Ігнац Шкрабіпюрка, що збираючи громадські оплати все кілька центів доraховував та спускав їх до своєї кишені, щоб їх пропустити з молодицями, які любив зводити, так наші добросередні люди звикли говорити: „Помер, та хай з Богом спочиває", від його вчинків ні край ні навіть громада Печихвости не завалилися.

Та такого підходу не можна стосувати до злочинів історичних осіб поповнених супроти батьківщини. В таких справах інакше поступали римляни зі своїми Катилінами, греки зі своїми Геростратами та Ефіяльтами, державні наші предки русичі зі своїми Святополками Окаяннами.

Коли Святополк Володимирович вимордував своїх трьох братів Бориса, Гліба та Святослава, а згодом, щоб опанувати Київ проти українських сил на поміч спровадив собі ляхів, що святий Київ опанували і плюндрували, так по його наглій смерти побожний монах Нестор, літописець державного народу русичів не писав: „Хай з Богом спочиває; він стане перед Трибуналом Всевишнього; треба послухати другу сторону". Він прямо перший назвав його Окаянним, що марно згинув, так як марно жив. А від могили Окаянного, писав літописець української старини, несе до нині, себто біля 80 літ пізніше, таким смородом, що його чути кілька миль довкруги. Так писав монах, син державного ще тоді українського народу. Зраду називав він смородом.

Століття неволі затерли в багатьох українців оцінку національного добра та зла. Поміж героїзмом УПА, поміж рядовими патріотами, що витривали ідейно на рідних позиціях, й не зрадили, хоч часом і згинули, а поміж явною зрадою у декого немає різниці. Це явище незвичайно загрозливе, бо воно є доказом хаосу в ділянці національної моралі. Не навчуться українці інтересів своїх родин, підпорядковувати інтересам батьківщини, не навчуться ставити виразну межу поміж зрадою, рядовим сповненням національного обовязку та героїзмом, так тяжко думати, щоб українці могли в скорому часі стати державним народом.

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

(!)

Кардаш вислухує все без єдиного слова. Ходить по кабінеті з закладеними за спину руками. І коли Кузь скінчив, він каже: — Добре, Кузю! „Гоголя" дістанете завтра. Маєте з собою коректу? Дайте. Сьогодні ввечорі перегляну. Зайдіть зараз до друкарні і домагайтесь продовження друку. Я туди потелефоную. Ага, ще одно: заведіть в „Говерлі" порядок. Мусить бути картотека й адресар... Котра година?

Кузь вийняв свою „історичну цибулю": — Чверть на десяту...

Добре. Можете йти...

Кримський сидить побіч у кімнаті Кардаша та Кальчука. Двоє ліжок стоять попід стіною, в куті велике дзеркало, стіл, два звичайні стільці і шафа на одяг. Кримський сидить, курить, дивиться на себе в дзеркало і думає. Це продовження тих самих думок, що їх започав сьогодні в ліжку. Так. Це вже щось. Тут щось є. Дивиться у своє знищене часом, худе, загострене обличчя з гнідими бистрими очима. На столі речі Кальчука — рукописи, листи і книжки. Куди він поїхав? За вікном день — один у вічності — і сонце позвільна проривається крізь осінь і ллється через мереживо завісок під стоптані лякові черевики Кримського...

Над долиною Тиси.

Над долиною Тиси стоїть осінь. Вже пізня осінь. Кукурудзяні поля вже порожні. У ясні дні сонце обливає схили Карпат, і їх шпилі вже давно всипані старим сріблом. Подуває рідний вітер сходу від Бичкова, і стелиться ярим приморозком білий туман здовж неспокійної річки, що сполохано тікає до Дунаю.

Як багато опалу в небесах. Як струйно дрімають гострі стріхи хаток, що нижуться, мов опеньки, біля шпилястих, древніх з дерева святинь. Їх різблені брами вітають подихом старих водяних і лісових богів. Під капежами френзлями золота нанизано згустки кукурудзи. Довгі шиї журавлів настирливо зазирають понад задимлені стропи, ніби хочуть бачити, куди тікає їх вічна шумлива, в'юнка Тиса.

Долиною прокладено дорогу з бетону, Долиною від села до села туди і туди бігають дрібні поїзди. Від Севлюша починаючи і в Ясіню кінчаючи. Висідають або всідають люди з пакунками на перестанках з грядочками настурції, жоржин, айстер. Хуст, Буштино, Тячово. Долиною по скроточених вигонах ступають протяжно і вперто ватаги буйволів, ніби з бронзи литих, з тупими, лютими очима барви антрациту.

Буштино. Здовж бетонової дороги дерев'яні паркани з написами крейдою „Слава Україні". Це ось полудень. Діти сиплються з торбинами черезпліч. По розбитих каменях з купою зшитків ступає в чорному учителька — відчиняє небарвлені двері, входить в сіни, наліво до кімнати кругом з соснового дерева. Стіл, і стільці, і лава, і образи — дерево. Обличчя Бога зовсім вилиняле. Біла, мов піна, завіска застеляє мале, мов долоня, вікно. Воно впирається в кущ померзлих жоржин.

— Їсти! Їсти! Тітко Марійко! Їсти! — гукає учителька, кладе зшитки на купу намиста, що лежить на ліжнику.

— Несу, несу! Господи святий! Та почекайте ж, панунцю золота!

Марійка — підтикана і все ще боса, вносить розписану мису...

— Не знаю а цій буде вам до кусту. Напарувалам скомерди на буйволячій сметані... — Над мисою клубом в'ється пара, і в ніздрі тиснеться запах, що дратує смак. Учителька сідає, бере дерев'яну ложку. — Ай, Марійко! Смакує!

— А ци й нині йдете до варошух*? А діти наші співають та співають... Знаєте, тота Україна не дає їм спати... А погляньте, що на плотах... шандор нащ каже: то все пані учителька, коби здорова була, каже, „Ще не вмерла Україна" навчає. Господи святий! Ви чули, і в Хусті наші хлопці Січ роблять?

— А де Микола? — каже з запханим ротом учителька.

— Спить... Прийшов — весь в багні... Ліг і спить. Саме чіжми йому стягнула. Як камінь, пробачте за слово...

— А масло маєте?

— Гей бим не мала. Бігала і бігала... Десять кільо. Не знаю а й ци самі донесете. Хіба збудити Миколу... На колесі підете, а ци й машиною?

Учителька не відповідає. Не має часу. Вона швидко їсть, п'є молоко, чеше буйне, чорне волосся, натягає ґумові нарзувки. Марійка не знає, що казати, а мовчати не має сили. — Марійко! Давайте масло. Давайте, давайте! — каже учителька, натягає башличок з двома ріжками. Свят-свят! Марійка не може вийти з дива, нащо та файна панунця та й натяга отаке на голову. (Дальше буде).

*) Місто.

В. Ш.

Москва і проблема втікачів

Одинокою, першою і останньою державою, що разом з васальними державами вела й веде змагання за втікачів — є Москва.

Проблема втікачів не дає москалям спати. Вони розпочали завзятущу боротьбу за втікачів ще в Ялті, де, тоді не надто обізнані з московським большевизмом представники західних великодержав, навіть обіцяли повернути насилу Советам всіх їхніх громадян. Поруч з акціями московських верхів, пішла теж в рух низова советська машина, а за нею й закордонні советські агентури. Звернули увагу москалі теж на табори втікачів, насилаючи туди закритих агентів одним чином, а другим, надсилаючи до таборів советських комісарів, що мали приманити втікачів обіцянками амнестії та грушками на вербі, що в час однорічної відсутности мали почати рости на советських вербах. Всі, що слідкували за радіозвідомленнями та часописними статтями, памятають добре, якими громами кидали Молотов або Вишинський в бік скромної горстки втікачів. За советською термінологією кромі вбивників фашистів і всякого роду покидьків — нічого більше в таборах нема. Всі вони повинні бути чимскоріше видані советському урядові, для суду й покарання. І неначе на глум, у ці самі дні советські комісарі, підлеглі оцьому самому Молотову, крутилися як навіжені по таборах втікачів, пошукуючи таких незрячих, які б повірили в переродження комуністичного ладу. Обіцянки амнестії й всепрощення, перепліталися з питомими московськими обіцянками про ті благодаті, що обсили підсоветське селянство й робітництво. Та на щастя большевикам і їхнім агентам приходилося стояти й говорити до людей, що ввесь жах московського большевизму бачили в житті, в практичному застосуванні, а не з пропагандивних брошур. В тому тільки треба бачити причину відмови соток тисяч людей від повороту.

Захід, що тішився воєнною перемогою й тільки поверховно запізнався з большевизмом, готовий був тоді зробити чимало для цього, щоб задоволити Советів. Трапилися може навіть прикрі випадки насильної видачі втікачів у руки московських опричників. Дуже довго розважувалися проблеми втікачів на Заході. Можна це знати хоч-би з того, що й по сьогодні якоїсь конкретної думки і ясности в починах тут нема. Та накінець перемогла правда, насильні вивози спинилися й почалися міркування, що з втікачами зробити. Москва одначе позицій не здавала й суміжно з своїми акціями на міжнародному форумі, застосувала провокацію почерез свої агентури — комуністичні партії. Відоме всім відношення комуністів до втікачів у тих державах, де комуністи діють.

Ще минулого року, виступаючи на сесії Обєднаних Держав, советський делегат Морозов обвинувачував західні великодержави, що буцімто в таборах переселенців примінюється терор, англоамериканці виголоджують втікачів, виснажують фізично і... не пускають „на родину", за якою „плачуть" втікачі. Крокодилячі сльози Морозова не варті уваги. Нікому радости не приносить висиджування в таборах, побутові умовини може там не надзвичайні. Та все найбільше навіть запропащений табор здається раєм в порівнанні до советського невольничого животіння. На „родіну", як хто хотів їхати, мав уже до цього стільки нагод, скільки днів просидів в таборах. Ніхто репатріяції не зупиняв, ніхто агітації проти повернення не провадив. Це зайві речі. Кожний втікач міг зголоситися до УННРА чи тепер до ІРО, й протягом днів „вертати" на Батьківщину. Якщо англо-американці вели в свій час агітацію, то тільки все вмовляли втікачів, щоб ті вертали. Полякам навіть хабаря давали в вигляді двомісячного запасу харчів.

Кореспондент „Правди" Корольков розійшовся з твердженням Морозова свойого сопартійця. Пишучи в „Праві" після обїзду Західної Німеччини про втікачів, Корольков подав цілком іншу картину побуту втікачів. За його словами, втікачі мали б розкішно годуватися американськими харчами, живучи в прекрасних помешканнях, добре вбрані, тощо. Навіть в кожного втікача є радіоапарати. В заключенні Корольков обвинуватив західні великодержави в здержуванні репатріяції, бо хто мовляв буде повертати на „родіну", коли його підбурюється, й коли йому так вигідно, як це запримітив Корольков.

Не знати котрому з них вірити. Здається, що провокаційні звідомлення одного, варті таких-же звідомлень другого. Оба вони в безсилому гніві брешуть, не беручи до уваги й не звірюючи своїх напрямних.

Як розвязала Москва проблему тих втікачів що далися підманути й повернули в свій край, це всім відоме. Когосьдесь Москва залишила живим для показу й пропаганди. Подавляючу більшість заслано в Сибір, на роботи в Уралі і на Камчатку, упривілейовані відбувають кару в концентраційних таборах підсоветської України. Зразу ще в осені 1945 р. та на весну 1946 р. вдалося декому з поворотців втекти, щоб знову прибитися до дівівських таборів, тим разом вже без сумнівів про вартість большевизму.

З хвилиною коли втікачі почали розселятися з таборів в широкі світи, москалі дали зарядження комуністам в усіх державах до посиленої акції. Явні і замасковані комуністичні осередки мають точно випрацювані директиви, як поступати супроти втікачів, що їм говорити, та як збивати ті впливи серед населення, що їх осягають втікачі, говорячи про дійсність під Москвою. Найбільше кинулася ввічі поведінка канадійських комуністів. За часописними повідомленнями стрічали втікачів зорганізовано, з приготованими копицями пропагандивної літератури, яка мала „усвідомити" незрячу масу втікачів про благодать комунізму й про те, як під москалями добре жити. Смішно воно виглядає, коли часом бувшому вязневі советського концтабору, колгоспникові чи робітникові, вязнуть комуністи з писаною і говореною пропагандою, та факт залишиться фактом. Так воно було, та ще й тепер не багато змінилося. Комуністи в Канаді застрашують втікачів життєвими трудностями, впливають в скомунізованих профспільках на вироблення непригожої втікачам лінії, радять чимскоріше повертатися додому, де мовляв найкраще. Очевидно, що почерез всі ці міркування тягнеться червоною ниткою провідна думка, що мовляв втікачі — всі фашисти і співпрацювали з ворогами своїх народів. Комуністичний расизм, що ставить поза скобками життя всіх некомуністів — має тут зразкове применення. Хто не комуніст, не думає так як комуніст і не піддається комуністам — той не людина. Лише комуністи в усіх питаннях мають досконалі відповіді, й вони едино можуть про все рішати. Фашистами зрештою став вже давно в московських очах Чорчил, Де Голь, Дража Михайлович і Петков. Двох останніх з московського указу „зліквідовано". Отже втікачі не можуть мати ніяких ілюзій, щоб то ділося б з ними, коли б справді Москва дістала їх в свої руки.

На щастя комуністи не визнані ще сіллю землі в західній півкулі. Державні влади й публична думка спрямовані на припинення московського нахабства.

Комуністи мають відповідні директиви й завдання відносно втікачів також в Америці. Правда, вони тут дуже розпорошені й бояться вести відкрити боротьбу. Тому діють підступно, прикидаючися й ховаючи правдиві наміри. Поряд з писаною пропагандою, москалі і їхні приплентачі ведуть широку словесну пропаганду. Українські втікачі мали б бути найгіршим шумовинням, яке тільки собі уявити. За московськими підшептами, втікачі не хочуть робити, крадуть, запиваються та звикли легко жити. Комуністи дбають забивати клина поміж „стару" і „нову" еміграції, у час коли є й може бути тільки одна іміграція зі спільними цілями, зі спільним життям, а казочка про дві поборюючі себе еміграції це таки справді комуністична вигадка.

Прикро дуже, що часто українські громадяни піддаються такого роду большевицьким підшептам, підсвідомо повторюють їх та несуть далі між суспільство. Ніхто не звертає уваги, як непомітно комуністична пята колона працює в напрямі порізнення, розсварення та остаточного поділу — української еміграції, знаючи, що це тільки на московський млин вода. Комуністи крутяться теж по Америці з такими ж завданнями як канадійські комуністи.

Походові комуністів, а втікачів зокрема, та проти всієї української спільноти в Америці й Канаді, слід протиставити суцільну волю українців всіх віровизнань і політичних переконань.

Треба сподіватися збільшення комуністичних затій тепер, збільшенням еміграції. Треба про всі спроби говорити відкрито і ясно, щоб московська отруя не труїла українські душі. Тоді напевно не матиме ніякого приступу й обличчя, московська, проти втікачів спрямована ріка брудів й ненависти. Програма Москви в змаганнях за втікачів — завершиться тоді програною московської експозитури — Комінформу.

Як працює европейський ЗУАДК?

ОДИН ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ АДВ. РОМАНА СМУКА.

(Репортаж з Европи).

3)

Середа, 1. XII. 48.

Відень. Перша справа: конференція з керівником організації КЕР-пакетів на Австрію, з метою закупу і роздачі в Австрії ще перед Різдвом ок. 420 КЕР-пакетів, з того ок. 100 в самому Відні. Мало наших громадян знає, що у Відні й досі ще живе ок. пів тисячі українських ДП, в тому числі ок. 100 настільки старших, немічних і безпорадних, що без допомоги ззовні напевно швидко загинули б. — Списки всіх 420 „щасливців", які цього Різдва дістануть в Австрії пакети були вже раніше на підставі докладно-зібраних персональних даних обговорені між адв. Смуком і п. Ґіндою, керівником оперативного центру ЗУАДК-у в Австрії. — З цим посередньо в'яжеться друга справа: проблема виїзду з Відня далі на захід і по мірі можливости переселення до ЗДА або до інших країн тих, які ще фізично були б спроможні з Відня виїхати.

Цих ок. 400 людей — це дуже невральґічний пункт й вимагає дуже делікатного й обережного підходу. Є підстави приймати, що поступово ЗУАДК-ові пощастить розгрузити це скупчення. — Третя справа: У Відні існує в одному місці збірка дуже цінних українських книг та історичних матеріялів. Йдеться про те, щоб з цього урятувати стільки, можливо. Відомо напр. яка доля зустріла Музей Української Визвольної Боротьби в Празі. — Ця одноденна поїздка до Відня, річ ясна, далеко не вичерпує усієї української скитальчої проблематики на вужчому терені Австрії. Але вже й ця одинична поїздка дає стільки питань, зустрічів і полагод, що окремі інтересенти знову проводять адв. Смука до самого поїзду. — Поворот з Відня до Мюнхену це четверта з черги ніч проведена на колесах. З одним особливим інтермеццо: в год. 4-тій рано адв. Смук і п. Ґіна зустрічаються зприводу кожної такої поїздки на двірці в Зальцбурзі (де п. Ґіна постійно перебуває), щоби впродовж 15 хвилин зупинки обговорити особисто найважніші справи, обмінятися актами, тощо, які конечно вимагають безпосередньої особистої полагоди.

Четвер, 2. XII. 48.

Мюнхен. Перша справа: підставовий інформаційний телефонат з централею ІРО в Бад Кіссінґен. Тема: підготова в порозумінні з ІРО до плянованого вже від довшого часу оснування в Женеві, як однієї з підбудов, Світової Конференції Допомогових Агенцій, й питання активної участи в ній ЗУАДК-у. В сполуці з цим, заразі же, аналогічна телефонічна розмова з Женевою. Ціла справа є з погляду включення українського елементу до міжнародньої системи допомогових організацій дуже важлива і вимагатиме близької окремої поїздки до Женеви. — Друга справа: внутрішня конференція з керівниками Відділів на Пазінґу в справі обсади становищ 6 офіцерів у Ресеттлемент Сентрах. Як може не дивно, але цих 6 людей, які відповідали б усім кваліфікаціям важко найти. Вони мусять плинно говорити по-англійському, мати адміністративний хист, бездоганну опінію й абсолютно незайманий характер, бути з політичного погляду для цілого українського громадянства сприємливі, посідати такт, вміти найтися серед переважно англо-саксонського оточення. Американські селектори по Ресеттлемент Сентрах щотижня призначають нові сотні людей до виїзду; йдеться про те, щоби репрезентанти ЗУАДК-у були в цих Сентрах на місці й тримали руку на живчику. — Немалу частину дня займає приготування матеріялу до чергової поїздки, тим разом до Головної Кватири Мілітари Ґовернмент (ОМҐУС-у) в Гайдельбергу. На вирішення стоїть кілька важливих для українців питань. Отже — треба бути на місці. Частину тієї ночі — п'ятої з черги — адв. Смук спить у Мюнхені, але вже в 4-тій рано знову є на колесах, тим разом в авті. Перед собою має 350 кілом. дороги.

(Кінець буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МАЯМІ, ФЛОРИДА.

Життя нашої громади.

В листопаді минулого року сталися тут дві події, про котрі хочемо розказати, бо вони заважують на розвитку нашої української громади. Писати про весілля, що воно десь відбулось, бо повінчалося двоє молодих людей, може здаватися звичайною подією, але не в нас. В нашій гарній сонящній Флориді, так мало замешкалій нашими українськими земляками, мати українське весілля при участи українського священика, в первоpяднім готелі та ще при участи мейора міста, це вже не буденна подія. Разом з тим, так сказати б родинним святом, звязана тісно ще й друга подія, бо запрошений на весілля гість, поміг на прохання громадян влаштувати свято-віче, що знов помогло нам в розбудові нашого громадського життя, а теж зложено на нім відповідну жертву на поміч бідних скитальцям і бійцям за волю і свободу. Тому ми рішилися написати про це до нашої дорогої „Свободи".

В суботу, дня 6. листопада, м. р., відбулося тут вінчання Славки Івашко, дочки Олександра і Катерини Івашків з Маямі, з п. Станиславом Переклітa з Шікаґо, Ілл. По вінчанні, якого довершив український катол. священик, о. Лев Чапельський з Елизабет, Н. Дж., понад сотня гостей вдалася до готелю МекАлістер, де всі, як одна родина, засіли до гарно прибраних столів. Обід розпочав молитвою о. Л. Чапельський та пожелав молодятам усього найкращого, а приявні відспівали наше традиційне „Многая Літа". На це свято загостив посадник міста Маямі, Роберт Л. Ройд, котрого представив батько молодої п. А. Івашко. Мейор був надзвичайно вдоволений, що застав стільки українців, про котрих досі знав тільки з преси, побажав молодятам усього добра та заявив, що симпатизує з українською справою і при нагоді готов це доказати й ділами.

В неділю, дня 14. листопада заходом Українського Горожанського Клюбу відбулося віче, котре отворив короткою промовою предсідник товариства п. А. Івашко. Секретарем віча був п. Стефан Маїк.

Першу до слова покликано паню Подобінську, що перед двома тижнями приїхала зі скитальщини. П-ні Подобінська в годинній бесіді передала приявним свої спостереження з життя і страшного лихоліття, яке переживають українські діти, мами і батьки в таборах. Переповіла і цю працю, яку скитальці провадять в таборах у різних галузях, та як бодро переносять всі терпіння, які впали на український нарід. Вона сама, як учителька, працювала в школі й учила дітей, щоби вийшли в світ з відповідним знанням і не пропали для українського народу. Сьогодні, казала вона, ми знайшлися на вільній землі Вашингтона і по своїм силам будемо працювати для української справи і для помочі тим, що остали там в неволі.

З черги промовляв п. Роман Слободян, принагідний гість. Першу часть своєї бесіди присвятив бесідник Листопадовим подіям з 1918 року, себто подіям з-перед 30 літ, і порівнав їх зо зривом українського народу до вільного життя з 1648 року, за часів славного гетьмана Богдана Хмельницького. В другій частині порушив наші громадські справи, будову своїх інституцій і розбудову своєї політичної сили. Згадав боротьбу ірляндців за свою державність; боротьбу поляків за вільну Польщу та боротьбу жидів за вільний Ізраїл. Щоб розвинути свою силу, та щоби не пропали наші діти і наша молодь, казав промовець, треба мати свою власну домівку, церкву і школу. Щоб це осягнути, треба всіми силами піддержати цю організацію, що існує і в тім напрямку працює, а саме Український Американський Клюб в Маямі. Значить, що треба забути на особисті справи, а йти разом, зорганізовано до цілі.

При тій нагоді шановний бесідник згадав про одну організацію, що постійно працює для української справи, а цею організацією є У. Н. Союз, що видав десятки тисяч книжок в англійській мові і впродовж 55 літ був тим лідером, що зробив з нас бідних, пригноблених емігрантів, гарних і прикладних американських громадян. Тут є багато членів У. Н. Союзу, що були відділовими урядниками і мають знання організаційної праці. Є тут багато наших громадян зі старої і нової еміграції, що радо стануть членами У. Н. Союзу, тільки треба їх зорганізувати.

По промові п. Слободяна вивязалася обширна дискусія. Всі приявні хотіли сказати своє слово над порушеними справами. Перший зголосився до слова секретар віча п. Степан Маїк, з проханням зложити відповідну жертву на поміч

(Докінчення на стор. 4-тій).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

(Докінчення зі стор. 3-тої).

скитальцям. Рятуймо тих людей, поки не запізно. Я вже підписав богато запорук, казав п. Маїк, знаю, що й другі громадяни нашої громади також це зробили, а тепер зложім від себе ще й жертву, щоб ще краще записати себе в акції допомоги нашим скитальцям.

З черги промовив касієр п. І. Ворона, стаючи в обороні наших громадян, що, мовляв, в нас нема зорганізованої єдности. Ця єдність є і ми працюємо по своїм силам, тільки що про нашу громаду мало знають наші люди з півночі, говорив п. Ворона. Потім промовляли ще Т. Наконечний, А. Лисий, Й. Цаповський і М. Максимович.

На закінчення промовив ще раз п. Р. Слободян, вияснив багато порушених справ і побажав громадянам збудувати якнайскорше свій Народний ний Дім, закупивши сам один сертифікат за суму $25.

Предсідник віча п. А. Івашко, подякував бесідникам за промови, приявним за жертви. Віче закічено гимном „Ще не вмерла Україна".

Жертви зложили на згаданім вище весіллі: А. Івашко і С. Перекліта по $10. На вічу жертвували по $10: А. Івашко і Степан Маїк; по $5: Р. Слободян, І. Ворона, В. Рій, М. Максимович, Т. Максимович, П. Вальчук, Й. Цаповський; по $2: А. Лисий, Т. Микий, А. Осипчук; по $1: Т. Наконечний, Т. Мимрик, Т. Микитка, Р. Винак і В. Подобінський. Разом $86.00. З цеї суми вислано половину до Злученого Українського Американського Комітету, а другу половину на боротьбу і поміч УПА.

Місцевий.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Ще одна жертва.

З Европи спроваджено тіло ще одної жертви останньої війни, бл. п. Павла Колісника, сина громадян Олекси і Марії Колісників, членів У. Н. Союзу.

Покійний вступив добровольцем до американської армії й в березні 1943 р. був перенесений на другий бік Атлантику та приділений до повітряної фльоти, що робила налети на Австрію, Чехословаччину і Карпатську Україну, яку згадує у своїм деннику під датою 7 березня 1945 р. Пише, що цього дня оглядав нещасну Карпатську Україну, землю мого поневоленого народу. В своїм останнім листі до родини згадує за це і просить Всевишнього, щоб дав йому сили помогти його братам визволитись з неволі. 21 березня вже не вернув з 14-ої летунської виправи, бо був прошитий ворожою кулею, як летів над Австрією. Була це велика трагедія для родичів, а особливо для страдальної матери.

За згодою родичів тлінні останки Богдана поховано на військовім цвинтарі в Фармінґ Дейл на Лонґ Айленд. Службу Божу відправлено в укр. прав. церкві в Вунсакет, а по відправі зійшлися родичі з кревними і приятелями та перевели збірку, яку вислано до Зл. У. А. Комітету в Филаделфії.

Жертвували: О. і М. Колісник $10; П. Клекот $5; по $2: К. Микитин, Г. Шевчук, К. Копернюк, І. Турчин, І. Буцяк, П. Стойко; по $1: М. Бардачевська, К. Ходоровська, Й. Кава, Р. Косюк, К. Каролишин, А. Каролишин, В. Козак, Р. Вецал, М. Липська.

Присутний.

ПІТСБУРҐ, ПА.

Жертви з Листопадового Свята.

Жертвували: Укр. Клюб з Монесен $25; о. Королишин $11, Стефан Гриб $10. по $5: Петро Бен, Петро Береза, Висловський, Степан Левицький, Михайло Лиско, Петро Макар, Анна Марків, Михайло Марків, І. Мартинко, Онуфир Микитюк, Василь Оборишко, Стефан Павліш, Андрій Плавяник, Петро Питяк, Петро Чопак, Григорій Шабатура, Микола Шелеґіда, а Йосиф Притак $4. По $3: І. Бекіш, Т. і Н. Шеліба, А. Кушнір. по $2: К. Баґан, К. Бекіш, Н. Боднар, І. Войтович, Д. Василик, О. Чупан, Н. Жук, о. А. Двораківський, о. В. Дяків, І. Кіналь, М. Ковальчук,, Т. Котула, І. Комінко, Д. Копчак, А. Кравчишин, А. Кусло, І. Комічак, М. Комічак, о. І. Лехицький, А. Павліш, Е. Плавяник, Т. Пердзвола, Р. Петришин, О. Пітик, М. Пітик, о. П. Понятишин, К. Погранічний, С. Іванюк, К. Сабат, Ф. Семко, А. Саламах, Д. Столар, А. Торик ст., М. Усик, Г. Федан, М. Хандога, І. П. Федан, А. Хлистос, В. Халанська, П. Шпікула, А. Шпікула, Ф. Ямковський, Н. Н. По $1: Н. Арсеній, І. Баченський, П. Багній, С. Багній, М. Багній, І. Бардин, А. Бан, Н. Бац, М. Беню, С. Беню, О. Беца, В. Белий, М. Мелий, М. Бірщів М. Білик, О. Білик, В. Блама, І. Бобок, М. Боднар, Н. Боднар, В. Боднар, Я. Бочченко, Й. Бончак, А. Борисюк, Й. Боришкевич, М. Брицький, Р. Броновський, Я. Броновський, А. Бойзінко, С. Буяг, М. Буряк, М. Венжовський, М. Вдовяк, С. Волчко, М. Волос, П. Волос, К. Вачек, І. Васильчик, А. Васильчик, А. Василик, Д. Владика, М. Вознічак, Ю. Возній, П. Вулчак, М. Вуйко, К. Гавриляк, Л. Галанський, М. Галам, Галущак, С. Гліпнік, А. Гарасин, М. Гайдук, М. Гладьо, Г. Гнатишин, А. Годик, П. Гацко, М. Горошко, М. Гороско, К. Гошак, І. Госковиц, П. Гойсан, С. Грушкевич, П. Ганізяк, П. Гарітон, М. Грицик, Т. Грицик, А. Губінський, М. Гейдир, А. Гейдир, А. Ґаврик, А. Ґебет, Т. Ґебет, К. Ґерляк, Є. Ґловацька, І. Ґарбінський, Н. Ґредник, М. Ґурняк, П. Добранський, І. Дочик, М. Дрогуш, Т. Дудяк, М. Дудяк, М. Дуткевич, А. Джига, Н. Джига, Г. Елінський, А. Евонс, С. Еґелла, С. Еґелла, О. Ереза, О. Евушак, В. Заблоцький, М. Земледух, І. Земледух, В. Зідовскі, П. Зілінський, Л. Зазвірський, Р. Зук, В. Січка, П. Кабала, А. Качмар, А. Карпінська, І. Катиримак, В. Кульчицький, Т. Кіселик, М. Кіселик, А. Ключанович, О. Ключасович, М. Климчак, І. Книш, М. Кочірка, А. Кормачин, В. Коноба, В. Когут, С. Когут, Т. Кокорудз, С. Корол, І. Кориновський, А. Комічак, Г. Котик, А. Креніцький, М. Креніцький, І. Коробецький, М. Коваль, А. Козак, С. Козак, А. Креніцька, М. Креніцький, А. Козак, В. Козак, А. Козак, П. Кошак, А. Кошак, П. Криса, С. Клиштальська, Р. Кріль, П. Кріль, А. Крицький, І. Круваник, М. Крук, Т. Крупа, А. Кушнір, І. Кудлик, І. Кугар, Н. Куриліс, А. Кушнір, о. Л. Кушнір, І. Ландзяк, І. Ландзяк, Н. Лепцан, В. Леxіцький, М. Лехіцька, М. Лехицька, Й. Летвин, І. Лобур, М. Макар, Г. Макітка, В. Манастирський, М. Манастирська, Ю. Манастирський,М. Майнаш, М. Малевич, Ю. Маркович, К. Мармура, К. Матузик, К. МикҐлохлин, М. Медвідь, Іван..., І. Мельник, О. Мілир, І. Мілир, А. Мізнок, І. Мізнок, Е. Мост, С. Михалюк, М. Михалюк, А. Мусіо, Д. Микита, А. Набережний, С. Назарий, Т. Несторович, М. Німек, В. Оборшико, В. Олек, С. Оліник, Й. Опалка, А. Орловська, І. Оринич, Г. Озимок, М. Озимок, М. Ощипок, П. Ощипок, М. Паканик, С. Палка, М. Палишин, М. Палишин, І. Папінчак, К. Пастирнак. І. Патрик, М. Патрик, А. Павліш, Н. Пелц, О. Пенович, Петруньо, А. Пілічак, о. Г. Пипюк, О. Пітук, П. Патік, В. Пітук, Е. Пітук, С. Пітук, М. Поточкі, А. Патоцні, В. Проць, С. Проць, М. Прогонік, М. Процик, Р. Процик, В. Ґрунчак, Й. Прунчак, А. Прувалак, Ю. Проць, М. Ролванська, М. Сачко, А. Собіль, В. Саладяк, М. Сенько, К. Солопчак, В. Сивик, Д. Старощак, І. Сухий, І. Сакал, Д. Салак, М. Салак, А. Седовська, К. Самбал, П. Скочилас, М. Скочилас, Сибодяло, В. Собків, Солонина, Солонина, П. Солонина, С. Солончак, М. Стадник, М. Старощак, М. Старкевич, І. Старошка, А. Старошка, І. Сух, Сидор, М. Торик, А. Торик, І. Торик, М. Троч, А. Троцкі, Н. Тимчо, М. Тимочко, Ю. Турок, А.Фадап, Т. Фарботнік, П. Файфович, А. Файфович, М. Федора, Т. Фецща, Е. Фатрік, Т. Филипів, С. Халупа, Г. Хлиста, І. Хлиста, М. Хлиста,М. Хома, С. Чайка, В. Чайка, А. Чернецька, І. Чікановський, А. Щур, Н. Щур, М. Шемева, М. Шибінський, Ф. Шморгун, Л. Шморгун, К. Шугайло, А. Шкрабут, о, Л. Юхнович, А. Юхнович, В. Ясиницький, В. Ясиницький, Ю. Янковська.

Хто дав 50 ц. і менше, імен не проголошуємо. Було багато коверток, що імена не можна було прочитати. За не поміщення просимо простити.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,972 Квасний Василя і Михайла, Лех Андрія з с. Мокротин, Львів, від Хлибишин Ярослава.

16,973 Хвостик з Хутора Суха Маячка, Україна, від Спорник Івана з хут. Сомомки.

16,974 Голуб с. Кирили з с. Нараївки, Винниця, від Голуб Ольги д. Тимка.

16,975 Півцьо Анни д. Юрія з с. Дубно, Ланцут, від Череб Еви зам. Козак.

16,976 Мотрич Іваан з села Нивочин, Станилавів, від Проць Петра.

16,977 Чуйко Івана с. Григорія з с. Заброди, Харківщина, від Явтущенко Олександра священика.

16,978 Урсакі Ґеорґія з села Михальче, Чернівці, від Урсакі Слави зам. Трасевич.

16,979 Жабчук Івана, Кохонюк Івана з с. Нагарян, Заліщини, від Жабчук Миколи с. Филипа.

16,980 Пилипчук Семена з с. Загвіздя від Ципердюк Тадея.

16,981 Пех Антона, Ілька і Ольги з с. Воля Сенькова, Сянік, від Пех Марії.

16,982 Дадерко Яцка, Михайла і Анни з с. Дарова, Сянік, від Дадерко Івана.

16,983 Федоринець Івана з с. Довжниця, Сянік, від Вовк Степана.

16,984 Вархо Степана від сина Вархол Осипа.

16,985 Родини Онуфрів від Солиґан Івана з с. Корчин.

16,986 Гамар Еви, Ґудзий Стефана з Радехівців від Яремко-Ориняк Софії д. свящ.

16,987 Пукас Семена з села Тарнова Нижна, Турка, від Ґойдик Йосифа.

16,988 Рубашевський Станислава з с. Тлустеньке, Копичинці, від Рубашевський Михайла.

16,989 Ґелета Івана з с. Крива, Горлиця, від Ґелета Петра.

16,991 Дрозд Дмитра від Дрозд Степана с. Василя з с. Видорівка, Жидачів.

16,992 Галицька Анни зам. Барнян з с. Вісько, Сянік, від Галицький Ілька.

16,993 Кондратюк Дмитра, Пилипа з с. Дідківці, Броди, від Кондратюк Павла с. Михайла.

16,994 Кузьмінський Федора і його доньок Ольги і Мільки від Гнат Людвіґи д. Степана.

16,995 Стецько Ілії з с. Хрищати, Буковина, від Матушевський Михайла.

УКРАЇНСЬКА ГРУПА НОВИХ ІМІГРАНТІВ.

(Докінчення зі стор. 1-шої).

ЗУАДКомітету до Европи. Пізно ввечорі група українців до Меріленду виїхала спеціяльним вагоном та разом з мерілендськими і українськими представниками на місце призначення. Пісні, що їх нові американські українці співали подорозі, були справді радісні. Бостонські українські громадяни, між ними головний радний УНСоюзу, п. Давискиба, приготовили їм відповідну перекуску та зі свого боку вітали в тому місті, де „народилась американська свобода".

Разом з групою до Меріленду приїхала ще деяка кількість українців до своїх рідних та переважно старанням Католицької Доброчинної Конференції. По національностям цим транспортом приїхало: 326 жидів; 104 українців; 56 греків, 36 литовців і лотишів, 17 поляків, 17 естонців та інші. По місцевостям вони приїхали до 23 стейтів. Міжнародна Організація для Збіґців (ІРО) в своєму пресовому повідомленні відзначила окремо старання і успіх ЗУАД Комітету в переселенчій акції до Меріленду. Теж місцева та краєва преса звернула на це окрему увагу.

ІЗРАЇЛЬ ІДЕ НА УГОДУ.

Тель Авів, 17. січня. — В урядових колах Ізраїля слідний угодовий настрій. Запевняють, що певно прийде до замирення з Єгиптом. Ізраїльська армія мала теж звільнити чотири села в Лебанон, що знов має облегшати мирові переговори з Лебанон та Трансйорданією.

16,996 Штень Осипа і Семена, Лолод Осипа всі з с. Долини, Стрий, від Лемеха Ростислави, зам. Гаецька д. Миколи.

16,997 До таборових управ на скитальщині від відділу розшуків при ЗУАДК. Проситься звідомити по таборах, що за сином Лишик Михайлом родженим в Америці пошукує батько з Америки Лишик Михайло. Голоситися на ч. 16,997.

16,998 До краянів з с. Якторів, Перемишляни, від Пасецький Петра.

16,999 Кінаш Степана і його синів Степана і Михайла з села Гребенова, Сколе, від Ганицький Володимира.

17,000 Федчишин Володимира брата з с. Ялохович, Золочів, Анастазії Федчишин зам. Яблонська від Федчишин Леона.

17,001 Якібюк Лукяна з села Шнідава Річка Соколівська, Косів, від Якобчук Дмитра.

17,002 Односельчан з с. Ролів, Дрогобич, від Кравців Льва.

17,003 Лабовський брата і Давідхук Еви з с. Білянка, Горлиця, від сестри Лабовська Марії.

17.004 Затварницька Марії з с. Дністрик Головецький, Турка, від Роман Агафії.

17,005 Кравців Федора з с. Нижна Яблінка, Турка, від Кравців Михайла.

17,006 Тульт Анстазії з дому Жельманович, Цюга Миколи від Гаврилюк Осипа з Білого Каміня, Золочів.

17,007 Простапюх Тараса с. Степана з с. Пашківці, Камянець Подільський, від Простапюх Филипа.

17,008 Ґулин Марії зам. Гуцало з с. Серник Середних, Бурштин, від Кліщ Анни доч. Миколи.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАНЧЕСТЕР, Н. Г. — Тов. Пр. Діви Марії, від. 178, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться 23. січня в церковній галі, 54 Волнот ул., в 2:30 пополудні. Всі члени обовязково повинні прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: Н. Маркс, пр.; В. Мигаль, кас.; Н. Беднарчик, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 23. січня, в галі церковній, точно в год. 6:30 ввечір. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої вкладки. На річних зборах 2. січня, вибрано уряд на 1949 рік: І. Климишин, предс.; І. Березяк, заст.; С. Новоцький, кас.; М. Марців, заст.; М. Куба, секр.; Г. Березяк, заст.; І. Березяк, Марія Новацька і Г. Березяк, контроля. — М. Куба, секр.

НЮ БРОНЗВІК, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 353, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 23. січня, в годині 1. пополудні, в парафіяльній галі, 306 Сомерсет ул. Просимо численно прийти хоч раз на рік. — За уряд: Й. Кущак, предс.; М. Семчишин, кас.; Н. Василюк, секр.

NEW HAVEN, CONN. — Annual meeting of U.N.A. Branch 414 will be held Friday, January 21, at 8 P.M., at 24 Norton St., — Helen Brezikl, Sec'y.

ФИЛЯДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 22. січня, в год. 8. ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від години 6:30. Зогляду на важні справи до вирішення, просимо всіх членів до активної участи. — Уряд.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 16. січня 1949 року померла в 57. році життя

ТЕКЛЯ МИХАЛЮК,

довголітна членкиця Тов. ім Дмитра Вітовського, від. 268 У. Н. Союзу в в Френкфорд, Филаделфія, Па.

Покійна вступила до У. Н. Союзу в 1927 р. Походила з села Комарівка, повіт Бережани. Полишила в смутку мужа Гавриїла, синів Леона і Володимира, 2 дочки Ольгу і Евгенію та 2 внуків; всі належать до Союзу.

Похорон відбудеться в четвер, 20. січня, з Брави і Поплар ул., в годині 9:30 рано і церкви св. Володимира на Джермантавн і Боркс ул., опісля на цвинтар Oakland Cemetery, Phila., Pa. — В. ЇЙ П.!

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колюмні коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ТАРЗАН, ч. 2013. Нума переполоханий.

IMPALED ON ONE OF GOMBU'S TUSKS, SABOR QUICKLY DIED.

Насаджена на кло Ґомбу, Сабора швидко згинула.

GOMBU'S BLOODLUST ONLY HEIGHTENED, THE ROGUE WANDERED AWAY SEEKING MORE VICTIMS----

Зате кровожадність Ґомбу зросла і він помандрував куди інакше, в погоні за свіжими жертвами...

----LEAVING JANE AND THE LION CUB ALONE ON THE CLIFF.

...А Джена й молоде львиня залишилися самі на скелі.

WARNED BY INSTINCT OF SABOR'S DANGER, NUMA, HER MATE, TURNED UNEASILY FROM THE HUNT AND STARTED BACK FOR HIS DEN.

Міжтим Нума, самець Сабори, інстинтовно відчув небезпеку своєї товаришки, завернувся з полювання й почвалав до свого леговища.